

Vytautas Magnus University
Faculty of Social Sciences

II International scientific conference

**MODERNIZATION OF THE EDUCATIONAL SYSTEM:
WORLD TRENDS AND NATIONAL PECULIARITIES**

February 22th, 2019

**Kaunas,
Lithuania
2019**

II International scientific conference «Modernization of the educational system: world trends and national peculiarities» : Conference proceedings, February 22th, 2019. Kaunas: Izdevniecība «Baltija Publishing», 596 pages.

ORGANISING COMMITTEE

Juozas Augutis, Dr. Hab., Professor, Rector, Vytautas Magnus University, Lithuania;

Greta Brazaityte, Associate Professor, International relations coordinator, Vytautas Magnus University, Lithuania;

Dariush Tulaveczyk, Prof., Dr Hab. of Social Sciences, University of John Paul II, Krakov, Poland;

Sonya Borisova Ilieva, Prof., Dr. Hab., editor-in-chief of Socio-Brains journal, Konstantin Preslavsky University of Shumen, Bulgaria;

Tereza Giza, Dr hab., Professor, Head of Department of Social Pedagogy and Resocialization of the Holy Cross University, Kielce, Poland;

Iryna Shaposhnykova, Associate Professor, Dr. of Social Sciences, Dean of Faculty of Psychology and Sociology, Kherson State University, Ukraine;

Kostiantyn Shaposhnykov, Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Ukraine;

Nino Turabelidze, Professor, Dr. of Social Sciences, Dean of Faculty of Humanities, Sulchan-Saba Orbeliani Teaching University (SABAUNI), Georgia.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

CONTENTS

TECHNOLOGIES OF DEVELOPMENT OF PERSONAL RESOURCES

Алексеева К. І.

Ціннісна раціональність як технологія модерної трансформації соціуму..... 1

Artyukhova V. V., Shvedova Ya. V.

The quality of organization of learning activities as the factor of the cognitive activity development of university students..... 4

Beilin M. V., Orlenko O. M.

Human opportunities in the technological world..... 8

Дрозденко Н. М.

Реалізація вчителем технологій особистісно-орієнтованих підходів до навчання обдарованих старшокласників..... 11

Ілляхова М. В.

Технології розвитку креативного потенціалу науково-педагогічного працівника 14

Каліщук С. М.

Техніка усвідомленого народження як процес діагностики й трансформації базового настроювання на сприйняття світу 18

Karpenko E. V.

Emotional intelligence as a key for successful personal life fulfilment 21

Карпова Л. Г.

Індивідуальна траєкторія формування учня в умовах школи-інтернату для обдарованих дітей..... 23

Kravchenko Yu. E.

Methodical analytical core of 7R-oriented systemic organizational coaching and organizational (corporate) psychotherapy..... 27

Kravchenko Yu. E.

Resource-oriented organizational (corporate) psychotherapy as a technology of developing a leader personality, team and organizational system: 5-stages of the process..... 30

Krupenyina A. S., Krupenyina N. A.

The influence of music on the formation of the personality of a teenager 33

Levytska L. A., Postoiuk N. V.

Technologies of forming value orientations of students in institutions of higher education of Ukraine 36

Майковська В. І.

Оцінка результатів навчання при запровадженні компетентнісного підходу в контексті розвитку ресурсів особистості у вищій школі..... 40

Панченко О. А., Сердюк І. А.

Кріосеанси – ефективний метод розвитку медико-психологічних ресурсів особистості..... 43

Саврасов М. В.

Використання метакогнітивного підходу у дослідженнях креативності особистості: історія та сучасність, проблеми та перспективи 47

Savchuk V. A.

Contrast aspect of myth implementation in character formation..... 50

Gaznuk L. M., Soina I. Yu.

Human speech form as a grammatic method..... 53

Тадеуш О. М.

Технології самопрезентації як інструмент особистісно-професійного самовираження фахівців галузі педагогіки дозволя 56

Трегьякова Ю. В.

Особливості прояву психологічного захисту у осіб з різним рівнем суб'єктивного психологічного благополуччя..... 60

TOPICAL ISSUES OF PRACTICAL PSYCHOLOGY**Андросович К. А.**

Методичне забезпечення інтерактивної підтримки процесу соціалізації обдарованих старшокласників в Інтернет-середовищі..... 64

Ваганова S. V.

National conditions of the process of personal maturity formation in Ukraine 67

Бончук Н. В.

Викладання основ логіки математично обдарованим учням в основній школі ... 71

Бочелюк В. Й.

Загальні положення попередження і подолання сімейних конфліктів..... 74

Buchatska S. M., Khurtenko O. V.

Communication skills in the structure of psychologist's professional qualities..... 77

Калашникова Л. В.

Вплив засобів масової комунікації на формування просоціальної поведінки.... 80

Кисельов К. С.

Креативність як складова професійно-адаптаційного потенціалу особистості майбутнього вчителя початкових класів..... 83

Котлова Л. О. Проблема морального становлення підлітків	86
Кузьменко Т. М. Використання візуальної терапевтичної метафори у процесі формування відчуття психологічної безпеки у клієнтів з проявами емоційної нестабільності.....	88
Лепська І. І. Управління залученістю персоналу в інформаційно-технологічних організаціях.....	91
Литвинчук Л. М. Психологічні особливості професійної підготовки психологів: гендерний дискурс	94
Макарова О. П. Загальні вимоги щодо проведення тренінгу в вищих навчальних закладах зі специфічними умовами навчання	97
Мостова Т. О. Феномен фрустрації у контексті психоаналітичного підходу	100
Музичко Л. Т. Формування психологічного імунітету молоді з метою зміцнення її стресостійкості.....	103
Панов М. С. Професійна мобільність як основа реадаптації особистості в сучасному українському суспільстві	106
Панченко О. А., Сімоненко О. Б., Цапро Н. П. Клінічний профіль підлітків з емоційними порушеннями.....	109
Приснякова Л. М., Агапова И. Н. Образование как составляющая культуры и прогресса общества	113
Приснякова Л. М., Агапова И. Н., Мельничук Н. В. Основные задачи, стоящие перед образованием Украины	116
Сергієні О. В., Пріснякова Л. М. Чинники формування синдрому емоційного вигорання менеджерів середньої ланки сучасного металургійного виробництва	119
Сорока О. М. Самокорекція тривоги та страху у майбутніх фахівців морського транспорту перед ймовірними екстремальними ситуаціями професійної діяльності.....	122
Тумchenko O. V. The psychological nature of loneliness: a modern look.....	125

Чаркіна О. А. Причини актуалізації явищ насильства, булінгу та віктимблеймінгу в сучасному суспільстві.....	128
Шипелік Т. В. Методичні рекомендації для батьків підлітків з інтелектуальними порушеннями легкого ступеню	131
Шломін О. Ю. Особливості соціальної та особистісної компетентності працівників поліції підрозділів превентивної діяльності	133
Shuppe L. V. State of culturological approach application during the professional training of the hispanists-to-be at the universities of Ukraine.....	136

MODERN ISSUES OF PSYCHOLOGICAL EDUCATION

Гурова О. М. Розвиток емпатії у майбутніх психологів у процесі фахової підготовки	140
Зеленько О. А. Роль категорії свідомості у психологічному обґрунтуванні теорії трансформації системи освіти України	143
Kikinezhdі O. M., Vasykkevych Ya. Z. The egalitarian and educational environment in Ukraine: European challenges and national peculiarities	147
Кошонько Г. А. Психолого-педагогічні проблеми підготовки психологів до професійної діяльності	150
Панченко О. А., Кабанцева А. В., Сердюк І. А. Проблема разработки критериев надежности водителя-профессионала	154
Федоренко А. Ф., Сидоренко О. Б. Психологічні особливості становлення особистості майбутнього психолога у закладах вищої освіти	157
Стахова О. О. Розвиток професійної самосвідомості майбутнього фахівця як умова його сходження до професіоналізації.....	161

THEORY AND PRACTICE OF SOCIAL WORK

Балдинюк О. Д. Сутність та завдання соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування	165
---	-----

Kikinezhdi O. M.,

*Doctor of Psychology, professor,
Head at the Department of Psychology
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Vasylykevych Ya. Z.,

*PhD in Psychology, Associate Professor at the Department of Psychology
State Higher Educational Institution «Pereiaslav-Khmelnytskyi
Hryhorii Skovoroda State Pedagogical University»
Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv Oblast, Ukraine*

**THE EGALITARIAN AND EDUCATIONAL ENVIRONMENT
IN UKRAINE: EUROPEAN CHALLENGES
AND NATIONAL PECULIARITIES**

Gender (parity) democracy is important, not only because of the international recognition, but also for the internal dynamic of our country, the implementation of basic social programs, which improve the quality of life for two socio-demographic groups—men and women, the deprivation of inequality between these sexes and the development of partnership between them, as an expression of social justice, the effective mechanisms of protection from the discrimination and so on.

European integration as a new social reality requires a rethinking of the gender phenomenon in the systematic genesis of the educational and professional preparation, and forming a civic position of young generation. It causes creating an egalitarian and educational environment (non-discriminatory, health preservation, creatively and developing) on the principles of equity and parity of sexes, the personal and egalitarian approach in the context of the Concept of the New Ukrainian School, the Strategy «Education: Gender Dimension – 2021», etc. The Vice Prime Minister of Ukraine Ivanna Klympush-Tsyntsadze has said «Non-discrimination, equality, human rights – all begin out of education. Our children should be aware of the value of these values at the secondary school. We do it not for our foreign partners, but for our future, where there is no place for such shameful things as, for example, sexism or domestic violence» [1]. Therefore, finding the principal effective ways for creating a gender– equitable environment for children and youth is a challenge of the time to ensure a national mechanism of achieving gender equality as an indispensable condition for the observance of fundamental human rights and freedoms, building a society of parity democracy as a new paradigm of «a united community of equal rights people».

The aim of national education is the priority of personal orientation in education, the development of the child as the subject of his own life, on a creative and self-sufficient personality, which corresponds to the formation of a creative, developing and non-discriminatory environment, in order to harmonize the

personal, professional and civic growth of youth and building an open democratic society in Ukraine.

In the White Book of the Council of Europe, there is an Intercultural Dialogue «Living together in equality and dignity» (2008) which defines the guidelines of peaceful coexistence in a free society for people of different races, religions and cultures. The division of social life into «male» and «female» as the old paradigm of «male domination – female subordination» goes back in time, because of its inefficiency in its various life spheres, starting from the micro-level of the family and ending with the macro level of the occupations' division, leadership position, the ideology of the state. It will enable us to deconstruct patriarchal gender stereotypes in people's minds, to form unbiased attitude to abilities and a status of a person independently of his/her sex, an orientation toward the fullest self-actualization of a person mastering any spheres of people's vital activity taking into account peculiar archetypes, namely features of the mentality of Ukrainian ethnos.

A gender misbalance, vertical-horizontal stratification is typical for Ukraine. Gender asymmetry is observed in the «masculinization» and «feminization» of students' society, which can be explained by the one-sided gender socialization of children and youth, a psychological pressure expressed by society, that imposes sexual stereotypes, the activation of anti-gender movements, the false spread of information online, at schools, in the streets about the gender equality. It leads to the denial of the principles of equality between women and men by the gender politics especially in Ukraine. It proves the necessity to improve national gender policy and develop informational and educational spheres. The achievement of gender parity in education is one of the important aspects of the machinery of national gender government policy. The system of high education is an important agent of gender socialization of young people, which can be built on the principles of gender parity, or, vice versa, contains some forms of gender inequality. Therefore, the project «Gender mainstreaming in higher educational establishments of Ukraine» and its implementation were positively perceived by the administration of the university, because gender audit allows to explore the compliance of the principles of gender equality in the university and determine the ways of implementation of gender-sensitive technologies in the practice of high school in order to create egalitarian personality of future teachers and gender culture of students. Gender competence ensures the success in both spheres – autonomous activity (give a sense of inner harmony), and the ability to build harmonious relationships with others, using gender technology for orientation in modern life. In turn, self-orientation of boys and girls is determined by gender issues: how to choose the right basis for the family relationships, which opportunities and limits has the traditional and egalitarian gender roles, the gender inequality may cause the refusal from the beloved profession, it may also cause the absence of the representatives from the demographic groups in leadership positions in the legislature, in politics etc. Gender competence may be named as «key competence», because it develops the ability of self-realization and self-

improvement, the ability to build partnerships, to be competitive in the market, to maintain the democratic principles in the private and social life.

Considerable experience of studying gender problems and familiarization with the best educational practices of foreign countries have given the opportunity to form our own vision as to further institutionalization of gender and educational mechanisms in the national school. In the process of the activity of the Scientific Research Centre of the Problems of Gender Education and Upbringing Pupils and Students of NAPS of Ukraine – TNPU by Volodymyr Hnatiuk gender ideology of educational practice as a strategic direction of the state policy of egalitarianism are developed and experimentally substantiated; gender education standards are implemented; methodological principles of person egalitarian approach as a leading mechanism of gender self-determination is formulated; the ways of implementation of gender approach in the socio-humanitarian space «educational institution – family – community» are revealed; gender-sensitive programs of social partnership is implemented; gender and educational technics as an innovative system of psychological and pedagogical support of sexual sociality of children and youth are developed and tested; the social-pedagogical mechanisms of preparation of youth training for the creation of an egalitarian family and responsible parenting is deepened; student's research works are presented at the Ukrainian competition on the topic «Gender Studies» [2].

The future directions of our research are: 1) to conduct the theoretical and methodological analysis of the problem in the context of foreign and domestic approaches, to define the content of the concept «egalitarian and educational environment», to substantiate the conceptual paradigm and the initial principles; 2) experimentally investigate the content, structure, and peculiarities of the functioning of educational environment in kindergarten, school and university; 3) to realize the principles of egalitarian approach as gender discourse in the developing paradigm to the content of educational process on the basis of the «gender matrix» of the national pedagogical heritage (V. Sukhomlynskyi, A. Makarenko, S. Rusova, etc.), which is the social and psychological determinant of the formation of an egalitarian personality, broadening the cultural and creative mental space of all participants of pedagogical interaction on the basis of European democratic values – freedom, respect human rights, dignity, justice, tolerance, in order to «Living Together As Equals in Dignity» («White Paper on Intercultural Dialogue»), join to globalized «We» and at the same time save original life-space, feeling own national» I» (M. Popovych) [3, c. 16].

The formation of egalitarian and educational environment on the basis of «partnership pedagogy» and gender «matrix» of humanistic pedagogical heritage, integration of competent, personally oriented and gender approaches will help into formation of gender culture and the egalitarian outlook of children and youth (gender competence, sensitivity, tolerance) as important factors of personal and professional self-realization of both sexes, democratic world-view and civilian life-realization of girls and boys in the sphere of national being.

References:

1. Впроваджуючи Стратегію гендерної рівності в освіті, ми творимо майбутнє без сексизму і домашнього насилля. Київ, 2018. URL: <http://link.pub/2020689>
2. Гендерні дослідження: прикладні аспекти : наук. монографія / В. П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін.; за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. 448 с.
3. Попович М. В. Роль філософії у духовному розвитку людства. *Толерантність як соціогуманітарна проблема сучасності* : матеріали III Міжнародної науково-теоретичної конференції (Житомир, 19–20 травня 2011 р.). Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. С. 16.

Кошонько Г. А.

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та педагогіки
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, Україна*

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вимоги сучасного суспільства, націлені на духовне оздоровлення і особистісний ріст молодого покоління, формування у них системного мислення, професійної культури, творчої активності, самостійності та високої відповідальності за результати праці, виховання потреби в постійному оновленні отриманих знань вступають в протиріччя з реальним станом справ у вищій професійній освіті.

Система професійної підготовки психологів у вищих навчальних закладах (ВНЗ), що діє нині в Україні, характеризується наявністю суперечностей, основною з яких є невідповідність абстрактного характеру предмета навчальної діяльності та реальному предмету майбутньої професійної діяльності; між роздрібненістю знань із багатьох навчальних дисциплін і необхідністю їх системного використання у майбутній практичній діяльності; формуванням здебільшого виконавчої позиції студентів у процесі навчання в протигагу прояву ініціативній позиції фахівців-психологів у реальній практичній діяльності. Все це не сприяє ефективній практичній підготовці майбутнього фахівця і негативно позначається на професійній готовності психолога до роботи з різними групами та типами клієнтів та вирішенню їхніх психологічних проблем.

Теоретико-методологічним підґрунтям розбудови професійної підготовки психологів на сучасному етапі виступають фундаментальні